

Motion till riksdagen 2010/11:So572

av Eva Olofsson m.fl. (V)

Barnkonventionen

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anføres i motionen om att tillsätta en utredning för att se över hur barnkonventionen ska kunna införlivas i svensk lagstiftning.

Motivering

Den 20 november 1989 antogs FN:s konvention om barnets rättigheter. Vänsterpartiet anser att det nu är hög tid att barnkonventionen införlivas i svensk lag. En fördel med en sådan införlivning vore att barnkonventionen då automatiskt blir direkt tillämplig hos svenska domstolar och myndigheter. Den enskilde får på så sätt möjlighet att göra konventionens rättigheter gällande och domstolen eller myndigheten har att besluta i enlighet med konventionens bestämmelser. Som argument mot en inkorporering har anförts att barnkonventionen innehåller många bestämmelser av generell karaktär och ett inte obetydligt inslag av målsättningsartiklar som siktar till ett gradvist genomförande. Men det finns även bestämmelser som är tekniskt och rättsligt detaljerade. Barnkonventionen har införlivats bl.a. i Finland och Belgien och har där haft stor betydelse vid avgörandet av enskilda fall.

Det har funnits en oro för att en införlivning skulle lägga ett alltför stort tolkningsansvar på domstolarna och att en snäv juridisk tolkning skulle kunna bidra till att snarare försvaga än förstärka barnets rätt. Men om detta verkligen skulle inträffa och domstolarna skulle tolka barnkonventionen i inskränkande riktning kan problemet enkelt lösas genom att regering och riksdag utnyttjar rätten enligt konventionens artikel 41 att införa eller behålla nationella bestämmelser som går längre än konventionen när det gäller att förverkliga barnets rättigheter.

Barnombudsmannen har ansvaret för att på ett generellt plan bevaka frågor som gäller barns och ungdomars rättigheter och intressen med utgångspunkt i

Fel! Okänt namn på

FN:s barnkonvention. På det mer praktiska planet, om kommunerna lever upp till barnkonventionens regler eller inte, finns ingen enskild myndighet som har ansvaret. Det behövs redskap för att kommunerna själva i sitt dagliga arbete ska lyckas uppnå det som barnkonventionen stadgar. Flera frivilliga organisationer som arbetar med barnfrågor ser kommunala handlingsplaner för barn och ungdomar som ett redskap för att komma till rätta med problemen att uppfylla barnkonventionens bestämmelser på den kommunala nivån. Vi anser att arbetet med kommunala handlingsplaner är väsentligt och att arbetet bör intensifieras.

Flera av de förslag Vänsterpartiet för fram i den här motionen utgår ifrån barnkonventionen och gäller ändringar av svensk lagstiftning. Det handlar om ändringar av lagar inom vitt skilda områden, som socialtjänst, asyl, sjukvård m.m. Det är många gånger oerhört viktiga förändringar av enskilda lagar, men de pekar också på att metoden att bit för bit anpassa svenska lagar efter barnkonventionen inte är tillräcklig.

Det var den modell som Sverige valde i samband med ratificeringen men som nu har visat sig inte kunna göra tillräcklig skillnad för att garantera barnets rättigheter. När nya problem uppmärksammas där barnkonventionen inte följs är det en lång och osäker process att ändra lagen. Dessutom kommer det alltid att uppstå helt nya situationer där barnets rättigheter riskerar att kränkas men som inte har kunnat förutses av lagstiftarna. Med barnkonventionen som svensk lag skulle dessa rättigheter vara tillämpliga direkt.

För att förbättra alla barns trygghet bör det utredas hur barnkonventionen ska kunna införlivas i svensk lagstiftning. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Stockholm den 15 oktober 2010

Eva Olofsson (V)

Bengt Berg (V)

Amineh Kakabaveh (V)

Mia Sydow Mölleby (V)

Marianne Berg (V)

Lena Olsson (V)